

že o stvrzenkách žalobci nic neřekl, jsa toho mínění, že se týkají pouze Zikmunda W-a. Ani z výpovědi svědka Josefa M-a nemůže odvolatel těžiti, poněvadž tento svědek potvrzuje pouze, že peníze Adolfem L-em inkasované a Leonu H-ovi odvedené nebyly splaceny na zápůjčku. Nevěda o existenci stvrzenek nemohl ovšem žalobce na jich základě ve sporu hlavním namítati zaplacení zažalované pohledávky nebo vésti důkaz o obsahu těchto stvrzenek. Podnět k této námitce nemohla žalobci zavdati ani výpověď svědka Zikmunda W-a ve sporu hlavním, která zní: »Ich habe vom Kläger eine Abrechnung überhaupt nicht bekommen und bin der Meinung, dass er mehr Geld bekommen hat, als er zu fordern hat.« Nelze požadovati, aby strana činila námitky, které nemůže opřítí o důkazy, o nichž vůbec neví. Úsudek prvního soudu, že žalobce beze své viny nové skutkové okolnosti a nové průvody, o které jde, ze sporu hlavního použití nemohl, sdílí proto i soud odvolací.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

### D ů v o d y:

Výtkou, že odvolací soud neprávem praví, že odvolací důvod rozporu rozsudku prvního soudu se spisy nebyl proveden, neprovádí dovolání žádného dovolacího důvodu, nýbrž rozebírá výsledky průvodního řízení, které bude nutno soudu rozebíratí teprve v hlavním sporu. Pokud tvrdí, že tyto okolnosti mají význam pro posouzení, zda žalobce věděl o nových potvrzenkách a nemohl v prvním sporu namítati zaplacení pohledávky, sluší poukázati k tomu, že odvolací soud převzal skutková zjištění prvního soudu, mezi nimi i to, že žalobce o těch stvrzenkách nevěděl. Tomuto zjištění nelze v dovolacím řízení odporovati a je nutno položití je za základ rozhodnutí dovolacího soudu. S toho skutkového stanoviska je souhlasiti také s názorem odvolacího soudu, že nelze požadovati, by strana ve sporu něco namítala, pro co vůbec nemá důkazů neb o nich neví, zejména pro předpis § 408 c. ř. s. o odškodném pro svévolné vedení rozepře. Vychází-li se z této zásady, nelze přisvědčiti vývodům dovolání, že žalobce měl již v původním sporu namítati, že zaplatil zažalovanou pohledávku a že to nemůže uplatňovati v tomto sporu. Tím, že žalobce našel nové důkazy, jichž použití v dřívějším sporu nemohl beze své viny, mohl teprve k námitce zaplacení zažalované pohledávky uvést konkrétní okolnosti a tato tím nabyla významu pro spor. Nalezení těchto nových důkazů stačí tudíž pro povolení obnovy řízení dle § 530 čís. 7 a poslední odstavec c. ř. s.

### Čís. 7614.

**Dítěti nelze přičítati spoluzavinění na úrazu. Při náhradě podle § 1326 obč. zák. dlužno přihlížeti též ku zohyzdění, pokud může býti na překážku lepšímu zaopatření poškozeného. Pokud jest tomu tak při zohyzdění obličeje dítěte (hošíka).**

(Rozh. ze dne 12. prosince 1927, Rv I 820/27.)

Žalobce, dítě pět a půlroční, byl přejet motocyklem žalovaného. Následkem úrazu bylo žalobci vyňato levé oko a kromě toho zůstal žalobce v obličeji trvale znetvořen. K žalobě o náhradu škody přisoudil procesní soud první stolice žalobci mimo jiné též 15.000 Kč bolestného a 13.500 Kč za zohyždění obličeje. Odvolací soud k odvolání žalovaného napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

### Důvody:

Dovolatel napadá názor odvolacího soudu, že nezletilý žalobce jako dítě nemůže býti zodpovědným, poněvadž i nedospělec nese prý zodpovědnost za činy neb opomenutí a v každém případě odpovídají aspoň osoby, jimž náleží dozor nad nedospělcem, za opomenutí dozoru. Jest prý tudíž vidno, že v tomto ohledu spočívá napadený rozsudek na nesprávném právním posouzení věci a na rozporu se spisy. Dovolatel nemá, pokud se týče důvodu podle čís. 4 § 503 c. ř. s., pravdu, tvrdě, že i dítěti lze na úrazu přičítati zavinění. V tom ohledu již dávno před novou úpravou § 248 a 1308 obč. zák. vyslovil bývalý nejvyšší soud ve Vídni v plenárním rozhodnutí ze dne 8. dubna 1908, čís. 185 knihy judikátů (čís. 1086 sb. Now.) zásadu, že dětem (§ 21 obč. zák.) nelze již pro jich věk, v němž se jejich duševní schopnosti nemohly ještě vyvinouti, by si byly vědomy své vůle a následků svého jednání neb opomenutí, přičítati zavinění na úrazu při dopravě. Zásady tohoto plenárního rozhodnutí přidržuje se důsledně též československý nejvyšší soud. Nezletilý žalobce byl v době úrazu teprv 5½ roku stál, o jeho provinění nebo spoluzavinění nemůže tedy býti řeči. Pokud dovolatel tvrdí spoluzavinění otce poškozeného dítěte, jež prý se mělo řešiti aspoň při jeho žalobním nároku, nelze ani v tom s ním souhlasiti, přihlíží-li se k tomu, co bylo zjištěno, že totiž domek otce žalobcova je blízko silnice, že dítě před úrazem sedělo na polní mezi asi 40 kroků od silnice a že jeho otec byl nedaleko, odnášeje z fůry odložené brambory, že neslyšel ani neviděl po silnici přijížděti motocykl a že úraz se stal tak rychle a nena-dále, že otec uslyšel výkřik a spatřil ležeti dítě na silnici povalené, když právě zdvihal ještě pytel bramborů. V otázce patřičného dozoru nad dětmi nelze přepínati míru požadovanou na osobách, jimž náleží dozor, zejména za poměrů venkovských. Konečně namítá se v dovolání s hlediska důvodů č. 4 § 503 c. ř. s., že bolestné a náhrada za zmrzačení, jež byly přisouzeny, jsou příliš značné. Pokud se týče náhrady za zmrzačení, tvrdí dovolatel, že nárok měl býti zamítnut jako předčasný, ježto dnes nelze ještě věděti, zda se hoch dožije věku, v němž začíná výdělečná činnost, a zda bude způsobilým k nějakému zaměstnání, dále, že i tato náhrada je příliš značná a v rozporu s posudkem znalců, podle něhož zohavení může míti vliv jen na budoucí konkurenční způsobilost v povolání. Avšak ani tyto vývody nejsou oprávněny. Při náhradě podle § 1326 obč. zák. nutno přihlížeti též ke zohyždění, pokud

může býti na překážku lepšímu zaopatření. Osoba poraněním zohyžděná není k práci vůbec neschopná, ale pro své zohyždění z mnohého způsobu výdělku je vyloučena. Její volba povolání je obmezena a stížena. Za to se jí má dostat náhrady, jakmile zjištěno zohyždění, jež může mít takový vliv na lepší zaopatření. Toto ustanovení zákona má zejména význam u ženy, jejíž vyhlídka na lepší zaopatření sňatkem byla zohyzdňujícím poraněním zmenšena nebo zmařena. Podle dovolatelova náhledu nemohla by se jí nikdy poskytnouti tato náhrada, poněvadž by se mohlo vždy namítati, že se neví, zda by se byla vůbec provdala. Znalci se vyjádřili, že ke ztrátě zraku levého oka přistupuje u poraněného chlapce ještě nápadné zohyždění okolí oka kožními jizvami, nepohyblivostí oka a zjizvením rohovky, jež snižuje konkurenční schopnost postiženého, chce-li získati zaměstnání v soutěži se žadatelky tělesně bezvadnými. Právem tudíž byla mu přisouzena též náhrada podle § 1326 obč. zák., nárok na ni není předčasným, náhrada není ani nepřiměřeně velkou. Má-li zohyždění takový nepříznivý vliv na příští výdělečnou činnost, projevuje se po celý život osoby jím postižené.

#### Čís. 7615.

**Trvale neznámým jest pobyt (§ 159 obč. zák.), byl-li manžel od narození dítěte až do doby, kdy dítě popírá své manželské zrození, tak dlouho nepřetržitě neznámého pobytu, že sám nemohl dáti zjistiti pravý rodinný původ dítěte a takto sám provésti právo, jež zákon dává především jemu. Dítě nemůže vykonati žalobou právo podle § 159 obč. zák., vrátí-li se mezi tím manžel, třebas jen přechodně, oznámí-li svůj pobyt nebo stane-li se jinak jeho pobyt známým nebo lze-li aspoň jeho pobyt vyšetřiti.**

(Rozh. ze dne 12. prosince 1927, Rv I 935/27.)

Žalující nezletilec domáhal se proti manželu jeho matky v čase, kdy se žalobce narodil, oduznání manželského původu a odůvodnil žalobu takto: Žalobce, nezl. Alois H., narozený dne 21. dubna 1923, byl zapsán do matriky jako manželské dítě Josefa H-a a Marie H-ové roz. W-ové, jichž manželství bylo právoplatným rozsudkem ze dne 31. března 1923 rozloučeno. Pobyt Josefa H-a od doby zrození nezl. Aloise H-a až do dnešního dne je trvale neznámý, Josef H. v kritické době se v bydlišti matky dítěte nezdržoval, s ní tělesně neobcovoal a již před rozlukou manželství se přes dvě léta toulal po světě a trávil značnou část této doby v žaláři. Matka žalobcova po rozluce provdala se za Antonína T-a, který je vlastním otcem nezl. Aloise H-a a souhlasí, by manželské zrození tohoto dítěte byl oduznáno. **Procesní soud prvního st. l. i c e** žalobu zamítl. **Důvody:** Aby dítě bylo oprávněno popíratí svůj manželský původ, předpokládá ustanovení § 159 obč. zák., že otec dítěte je od jeho narození trvale nezvěstným. Podle křestního listu narodil se Alois H. dne 21. dubna 1923 jako manželské dítě Josefa H-a